

КУЛЬТУРА, ОСВІТА, ТВОРЧІСТЬ: СВІТОВІ ТЕХНОЛОГІЇ, АВТОРСЬКІ ІДЕЇ, ТРАДИЦІЇ І НОВАТОРСТВО

Збірник матеріалів
IV Міжнародної науково-практичної конференції

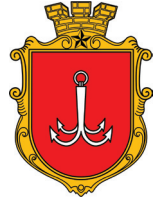
*Присвячено 100-річному ювілею
Мистецької школи №1 імені Е.Г. Гігельса м. Одеси*

Одеса
2022

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ,
МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
КЗПСО «Мистецька школа №1
імені Е.Г. Гігельса м. Одеси»

КУЛЬТУРА, ОСВІТА, ТВОРЧІСТЬ: СВІТОВІ ТЕХНОЛОГІЇ, АВТОРСЬКІ ІДЕЇ, ТРАДИЦІЇ І НОВАТОРСТВО

Збірник матеріалів
IV Міжнародної науково-практичної конференції

*Присвячено 100-річному ювілею
Мистецької школи №1 імені Е.Г. Гігельса м. Одеси*

Одеса
Видавець С.Л. Назарчук
2022

УДК 374.036-048.78:78(082)
К 906

Редакційна колегія:

М.В. Русяєва – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теоретичної та прикладної культурології Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, директор КЗПСО «Мистецька школа №1 імені Е.Г. Гігельса м. Одеси».

Т.Ф. Моторна – кандидат мистецтвознавства кафедри теоретичної та прикладної культурології Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової, завідувача фортепіанним відділом КЗПСО «Мистецька школа №1 імені Е.Г. Гігельса м. Одеси».

Ю.С. Астахова-Балинська – секретар оргкомітету конференції.

Присвячено 100-річчю Мистецької школи №1
імені Е.Г. Гігельса м. Одеси

К 906 Культура, освіта, творчість: світові технології, авторські ідеї, традиції і новаторство: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції/за ред. М.В. Русяєвої – Одеса: видавець С.Л. Назарчук, 2022. – 228 с.

Матеріали опубліковані в авторській редакції

ISBN 978-617-7883-19-6

© КЗПСО «Мистецька школа №1
імені Е.Г. Гігельса м. Одеси»,
2022

Г.К. Шпак
(м. Одеса, Україна)

В ПРОСТОРІ ПІСЕННОГО «КОБЗАРЯ»: ОГЛЯД ЮВІЛЕЙНОГО ВИДАННЯ ВОКАЛЬНО-ХОРОВИХ ТВОРІВ А КАПЕЛА ТА З ІНСТРУМЕНТАЛЬНИМ СУПРОВОДОМ НА СЛОВА ТАРАСА ШЕВЧЕНКО

*Моральний принцип Павла Муравського
«Менше говорити, а більше діла робити»
перегукується з імперативом Олега Ольжича:
«Нащо слова? Ми діло несемо».
О. Шокало*

Пісенний «Кобзар» Хорова Шевченкіана», що його уклав Павло Іванович Муравський (1914–2014) – великий український хоровий диригент і педагог XX–XXI століть, народний артист України, професор Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського, лауреат Державної премії України імені Т.Г. Шевченка, Герой України. Так Фонд імені Павла Муравського здійснює заповітний задум Маестро.

Маестро Павло Муравський виконав і записав на платівки, касети і компакт-диски понад 1000 хорових творів різних авторів: Д. Бортнянського, М. Березовського, А. Веделя, Г. Сковороди, О. Кошиця, С. Людкевича, Л. Бетховена, А. Моцарта, Дж. Верді, Г. Малера, багатьох інших українських та зарубіжних композиторів. Павло Іванович Муравський – унікальна постать в хоровому мистецтві України і світу. Він створив в українській музичній культурі свою школу акапельного співу – хорову школу Муравського.

Павло Іванович подарував українським шанувальникам музики заборонену в радянські часи духовну пісню, духовну музику. Він уперше в Україні записав на платівку з хором консерваторії церковну музику з творів Д. Бортнянського, М. Березовського,

А. Веделя та невідомих авторів. Павло Іванович завжди пам'ятав про свою малу Батьківщину, її видатних особистостей. До 100-річчя від дня народження генія української музики Миколи Дмитровича Леонтовича (народився у с. Монастирок Немирівського району) П.І. Муравський з хором консерваторії записав 37 хорових творів композитора. До його спадщини П.І. Муравський звертається протягом усього свого творчого життя. У репертуарі хорів П.І. Муравського є пісні «Повій, вітре, на Вкраїну» та «Зоряна ніч» на слова ще одного відомого подолянина з с. Хомутиці, тепер Калинівського району – Степана Васильовича Руданського.

До семитомного зібрання хорових творів на слова Тараса Шевченка дібрано близько 300 партитур композиторів та народних мелодій. У переважній більшості вони досі лишаються маловідомі й навіть невідомі для виконавців і шанувальників хорового співу. Видання такої великої кількості хорових творів на слова національного генія здійснюється вперше. «Пісенний «Кобзар» унікальний тим, що в ньому зібрано в основному всю хорову музику на поезію великого Співця України. Т. Шевченко чи не єдиний поет у світі, майже вся поетична спадщина якого (всього в «Кобзарі» 242 поезії) живе у співі: на його слова написано до 3000 музичних творів – композиторських інтерпретацій різних форм і жанрів від солоспівів до хороспівів, кантат, симфоній, опер. Це неперевершене явище у світовій культурі.

Усі твори нотного зібрання «Пісенний «Кобзар» розподілено на три групи:

- Твори а cappella – три томи;
- Твори з інструментальним супроводом – два томи;
- Великі форми з симфонічним оркестром – два томи.

Зібрані в «Вибраному» хорові твори розраховані на використання в навчальному процесі й хоровій практиці. Тут є твори різного ступеня складності, тож цим нотним зібранням зможуть успішно користуватися в навчанні та хоровій практиці у вищих і середніх музичних навчальних закладах, спеціалізованих музичних школах, у навчальних, професійних і самодіяльних хорах.

Визначальна особливість цього унікального нотного видання – його практична цінність: нотний матеріал опрацьовували для впровадження в сучасну музичну педагогіку й концертно-виконавську діяльність сам укладач зібрання хорової Шевченкіани маестро П.І. Муравський та представники його хорової школи й послідовники мистецького методу.

Значна частина зібраних у *«Пісенному «Кобзарі»* хорових творів досі лишалися маловідомі й навіть невідомі багатьом виконавцям і шанувальникам українського хорового співу й Шевченкової поезії. Велике розмаїття співаної поезії Т. Шевченка збагатить програми навчальних, професійних і самодіяльних хорів, спомагатиме розвитку української музичної й загальнонаціональної культури. Це рідкісне зібрання надолужить брак нотних видань та сприятиме поглибленню інтересу до Шевченкової поезії й хорового співу як базового мистецтва в українській культурі.

Вивчення та слухання хорових творів видатних українських композиторів, написаних на слова Великого Кобзаря, дасть можливість слухачам розкрити поезію геніального поета за допомогою мови музики, ознайомить з творчістю українських композиторів, а також сприятиме розвитку в дітей художнього смаку, вихованню почуття гідності та патріотизму, прищеплюватиме любов до української хорової музики. Дуже доречно, що у цій хоровій збірці вміщено також відомості про життєвий та творчий шлях українських композиторів. Така інформація дасть змогу учням та всім бажаючим розширити свій музичний світогляд.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Павло Муравський – легенда українського хорового співу: (до 100-річчя від дня народж. видат. хор. дириг., Героя України). Вінниця, 2014. 116 с.
2. «Пісенний «Кобзар» – у музичній освіті й хоровому мистецтві України URL: pavlomuravskyi.com/pisennyj-kobzar-u-muzychnij-osviti-j-horovomu-mystetstvi-ukrayiny.html